

**ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ”**

ФАКУЛТЕТ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛНИ НАУКИ

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

**Пловдив
2012 г.**

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

С приемането на Системата за управление на качеството (СУК) Факултетът по икономически и социални науки:

- гарантира постоянното подобряване качеството на обучението и образователния продукт, предлаган във всички образователни степени и всички форми на обучение, в съответствие със законовите разпоредби и изискванията на потребителите - студенти, докторанти, както и на работодателите и партньорите в условията на променящите се потребности на глобализиращия се национален и европейски пазар на труда;
- осигурява прозрачност на дейността си и възможност за обективна оценка на качеството на обучението и образователния продукт както за своите студенти и докторанти, така и за обществеността, партньорите и националните и международни институции;
- изгражда система за контрол и оценка, която стимулира преподавателите и структурите към съзнателно, постоянно развитие и отговорност за качеството на обучението и образователния продукт;
- създава, поддържа и обработва база от обективни данни, които да служат за ефективното управление и постоянното повишаване на качеството на образователния продукт от оторизираните органи.

Цели на СУК:

- Подобряване на качеството на обучението на студентите и докторантите;
- Осигуряване на информация за нивото на това качество;
- Създаване на гаранции, че качеството на обучение отговаря на стандартите, които се признават от организациите – потребители на кадри;
- Прочуване на студентското мнение, мнението на завършилите ФИСН и на докторантите.

ГЛАВА ВТОРА ОРГАНИ

Основен орган за реализиране на Системата е Факултетната комисия по качеството (ФКК), която се избира от ФС на ФИСН. Общите положения, съставът, основните задачи, обхватът на дейност и организацията на работата на Комисията са разгледани в *Правилника за дейността на ФКК*.

ГЛАВА ТРЕТА ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА ПОСТИГАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ВИСОКО КАЧЕСТВО

Целеви принципи, влияещи върху качеството на обучение във ФИСН:

- въвеждане на академични стандарти и тяхното непрекъснато актуализиране;

- регламентиране на критериите, методите и процедурите за оценяване на студентите, докторантите и преподавателите;
- систематична обратна връзка между студентите, докторантите, преподавателите и академичното ръководство на Факултета;
- мотивация на студентите и докторантите чрез обективизация на оценките посредством актуални форми на проверка и оценка на знанията и осигуряване на обратна връзка.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

СЪДЪРЖАНИЕ И РЕД НА УТВЪРЖДАВАНЕ НА УЧЕБНАТА ДОКУМЕНТАЦИЯ. СТАНДАРТИ

Учебната документация включва:

- Квалификационни характеристики;
- Учебни планове;
- Учебни програми.

Квалификационната характеристика на специалността се формира в съответствие с търсените знания, умения и професионални компетентности и тенденциите за развитие на специалността и докторската програма в средносрочен и дългосрочен период.

Като основа за стандартизиране на учебната документация (учебни планове и курсове по специалности) във ФИСН се приема европейският формат *ECTS label*.

Учебният план е отговор на заданието в квалификационната характеристика. Съставлящите го задължителни, избираеми и факултативни дисциплини трябва да постигат целите и да осигуряват подготовката и компетенциите на студентите, които се съдържат в квалификационната характеристика. **ECTS макетът на всеки учебен план включва:**

- Факултет;
- Професионално направление;
- Специалност;
- Форма на обучение (редовно, задочно, дистанционно);
- Утвърден с протокол на АС;
- Утвърден с протокол на ФС;
- Акредитация;
- Анотация – задължителни елементи:
 - Посочване на ясна връзка с *мисията, целите и задачите на ПУ* по начин, който отговаря на особеностите на съответното обучение;
 - Организацията на обучението в съответната образователна степен (професионален бакалавър, бакалавър, магистър, доктор) и форми (редовна, задочна, дистанционна) и за повишаване на квалификацията е в *съответствие с поставените цели, задачи и капацитет*;
 - Учебните програми на дисциплините, включени в учебния план, съдържат очакваните *компетенции и умения*, които студентите ще имат след завършване на обучението;
 - Осигурени е *пълен достъп* (за кандидат-студенти, студенти и докторанти) *до информационни източници* относно предлаганото обучение (програма) и възможностите за следващо развитие.

- Професионална квалификация;
- Равнище на квалификация (професионален бакалавър, бакалавър, магистър, доктор);
- Специфични изисквания за достъп (прием);
- Ред за признаване на предходно обучение;
- Квалификационни изисквания и правила за квалификация;
- Профил на програмата (специалността);
- Основни резултати от обучението;
- Професионален профил на завършилите с примери;
- Възможности за продължаване на обучението;
- Диаграма на структурата на курсовете с кредити;
- Правила за изпитите, оценяване и поставяне на оценки;
- Изисквания за завършване;
- Форми на обучение (редовно, задочно, дистанционно);
- Директор на програма или еквивалентен отговорник (напр. декан).

ECTS макетът на всеки учебен курс включва:

- Факултет/филиал;
- Катедра;
- Професионално направление;
- Специалност;
- Форма на обучение (редовно, задочно, дистанционно);
- Образователно-квалификационна степен (професионален бакалавър, бакалавър, магистър, доктор).

Описание

1. Наименование на курса;
2. Код на курса;
3. Тип на курса (задължителен, избираем, факултативен);
4. Равнище на курса (ОКС) (професионален бакалавър, бакалавър, магистър, доктор);
5. Година на обучение;
6. Семестър/триместър;
7. Брой ECTS кредити;
8. Име на лектора;
9. Учебни резултати за курса – усвоени знания, умения, компетенции (цели);
10. Начин на преподаване;
11. Предварителни изисквания (знания и умения от предходно обучение) и изисквания за други (едновременни) курсове;
12. Препоръчани избираеми програмни компоненти;
13. Съдържание на курса;
14. Библиография (основни заглавия);
15. Планирани учебни дейности и методи на преподаване;
16. Методи и критерии на оценяване;
17. Език на преподаване;
18. Стажове/практика;
19. Изготвил описанието.

Тематично съдържание на учебната дисциплина;
Техническо осигуряване на обучението.

Забележка: Последните две са традиционни за университетската практика, но не са задължителни в ECTS формата.

Стандарти за следене изпълнението на целите на образователния процес – разработват се на ниво отделна дисциплина и на ниво специалност.

Стандарт за качеството на обучението по дадена учебна дисциплина е учебният курс. Той се развива в стандартизирана форма, съобразена с указанията на Европейската комисия за прилагане на Европейската система за натрупване и трансфер на кредити.

Отговорност по изпълнението на стандарта имат титулярът на дисциплината и ръководителите на семинарните, лабораторните и практическите занятия. Отговорност за проектирането и следенето на отклоненията от стандарта носят ръководителят на катедрата, Зам.-деканът по учебната дейност, Деканът и Зам.-ректорът по учебната дейност. Констатациите за отклонения се докладват на Ректора.

Стандарт за качеството на обучението по дадена специалност е учебният план.

Отговорност за проектирането и изпълнението на стандарта носят ръководителят на катедрата, Зам.-деканът по учебната дейност, Деканът и Зам.-ректорът по учебната дейност. Констатациите за отклонения се докладват на Ректора. Вътрешният контрол по изпълнение на наредените от Ректора мерки се упражнява от Зам.-ректора по УД.

Външният контрол върху стандарта и изпълнението му се осъществява от НАОА съобразно акредитационните критерии за обучение по дадена специалност.

ГЛАВА ПЕТА

ДЕЙНОСТИ, КОИТО ЩЕ СЕ НАБЛЮДАВАТ, САМООЦЕНЯВАТ И ОЦЕНЯВАТ

За осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението и на образователния продукт се самооценяват и оценяват:

Образователната дейност

- съответствие между обявените квалификационни характеристики на специалностите, от една страна, и съответните учебни планове и учебни курсове от друга;
- методите на преподаване и методите за оценка на знанията;
- съответствие между квалификацията на преподавателите, участващи в обучението, и държавните изисквания.

Изследователската дейност

- Научноизследователската и консултантска дейност на преподавателите и участието на студентите и докторантите в разработването на научноизследователски и приложни проекти.

Управлението

- Организацията и управлението на учебния процес;
- Материалната среда за осъществяване на обучението.

Резултатите

- Придобитите професионални знания, умения и компетенции; реализацията на завършилите образователните програми на ФИСН.

ГЛАВА ШЕСТА ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ НА СУК

За информационното осигуряване на СУК се поддържат бази данни и приложен софтуер. Поддържа се информационно-ресурсна среда и се провеждат анкетни проучвания.

За информационното осигуряване на СУК ФИСН извършва следните анкетни проучвания:

- Анкетна карта №1 за проучване мненията и предложенията на студентите относно качеството на обучение по учебни дисциплини;
- Анкетна карта №2 за мненията и предложенията на студентите относно организацията на учебния процес;
- Анкетна карта №3 за проучване мнението на завършили обучението си студенти;
- Анкетна карта №4 за преподаватели;
- Анкетна карта №5 за проучване мнението на чуждестранните студенти относно организацията и качеството на учебния процес;
- Анкетна карта №6 за проучване специфичните образователни потребности на студенти в неравностойно положение;
- Анкетна карта №7 за проучване мненията и предложенията на студентите, обучаващи се в ОКС „магистър”;
- Анкетна карта №8 за проучване мнението на докторантите относно организацията и качеството на учебния процес
- Карта за експертна оценка.

ГЛАВА СЕДМА ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Системата за управление на качеството е утвърдена на заседание на Факултетен съвет на ФИСН с Протокол № ... от2012 г.